

**THE WEST BENGAL COUNCIL OF RABINDRA OPEN SCHOOLING
MADHYAMIK PARIKSHA (SECONDARY EXAMINATION) DECEMBER, 2023**

**नेपाली
(Nepali)
(First Language)**

Time: 3 Hours 15 Minutes

Full Marks: 90

(General Instructions for the Examinees)

Candidates should write their Name, Roll No. and Registration No.
in their respective answer scripts.

The first 15 Minutes are allotted for reading the question paper.
Answers should be in brief and to the point.

Write correct question no. against each answer.

छोटो छरितो वस्तुनिष्ठ उत्तरलाई प्राथमिकता दिइने छ।
अस्पष्ट र अपरिष्कृत लेख तथा हिज्जेगत अशुद्धि भएमा अङ्क घटाइने छ।
प्रश्नका छेउमा दिइएका अङ्कहरू पूर्णाङ्क सूचक हुन्।

Special credit will be given for answers which are brief and to the point.

Marks will be deducted for spelling mistakes, untidiness and bad handwriting.
In the right side the marks of questions are given.

Group-A

(MCQ)

1. तल दिइएका प्रश्नहरूमध्ये सत्र (17)वटा प्रश्नहरूका सही उत्तर दिनुहोस्:

1×17=17

- (i) अलङ्कार कति प्रकारका हुन्छन्?
- (a) पाँच (b) तीन
(c) दुई (d) आठ
- (ii) अनुताप भनेको के हो?
- (a) रमाइलो (b) पछुतो
(c) उत्साह (d) जिज्ञासा
- (iii) पारिजातको न्वारानको नाम के थियो?
- (a) धनमती (b) विष्णुकुमारी
(c) कन्याकुमारी (d) धनकुमारी
- (iv) व्याकरण भनेको के हो?
- (a) भाषाको शुद्ध ज्ञान (b) साहित्यको शुद्ध ज्ञान
(c) सङ्गीतको शुद्ध ज्ञान (d) कलाको शुद्ध ज्ञान
- (v) यगण, मगण, नगण, सगण, भगण र लघु अनि गुरू भएको छन्द कुन हो?
- (a) स्वागता (b) तोटक
(c) शिखरिणी (d) शालिनी
- (vi) वक्रोक्ति अलङ्कार भनेको के हो?
- (a) सरल भनाई (b) घुमाउरो भनाई
(c) हास्य भनाई (d) क्रोधपूर्ण भनाई
- (vii) 'हातको मैला सुनको थैला के गर्नु धनले'
माथिको पद्यांश कुन छन्दमा लेखिएको छ?
- (a) सवाई (b) सेली
(c) झ्याउरे (d) शिखरिणी
- (viii) 'पोखराजका पिता पुष्पजीवि पिल्पिलाउँदो पिलनधरे.....।
उर्पयुक्त वाक्य कुन अलङ्कारमा लेखिएको छ?
- (a) रूपक (b) अनुप्रास
(c) श्लेष (d) वक्रोक्ति
- (ix) अलङ्कार भनेको के हो?
- (a) गहना (b) पोशाक
(c) पैसा (d) पानी
- (x) 'तोटक' छन्दमा कतिवटा सगण हुन्छन्?
- (a) तीन (b) चार
(c) आठ (d) बाह्र
- (xi) 'छन्द' कुन विधामा प्रयोग हुन्छ?
- (a) कथा (b) कविता
(c) निबन्ध (d) नाटक

- (xii) एउटा मान्छेले हावाजहाज चढ्दा धोती बिगारेको उपाख्यान पहिले सुनिसकेको थिए।''
‘उपाख्यान’ भनेको के हो?
(a) आधुनिक कथा (b) प्राचीन कथा
(c) महाकाव्य (d) उपन्यास
- (xiii) ‘अनिकाले ठाँडो’ भनेको के हो?
(a) रेल (b) हावाजहाज
(c) गाडी (d) पानीजहाज
- (xiv) आइन्स्टेनलाई कतिले किन घृणा गर्थे?
(a) हिंसावादी भनेर (b) अहिंसावादी भनेर
(c) शान्तिवादी भनेर (d) पापी भनेर
- (xv) ‘बिहान’ कविताका कवि को हुन्?
(a) पुष्पलाल उपाध्याय (b) वीरेन्द्र सुब्बा
(c) हरिभक्त कटुवाल (d) लेखनाथ पौड्याल
- (xvi) ‘पसलमा सोकेसभिन्न सजाइराखेको कुन वस्तुसित कवि हरिभक्त कटुवालले जिन्दगीलाई तुलना गरेका छन्?’
(a) टुफ्री (b) काँचको चुरो
(c) पुस्तक (d) तस्वीर
- (xvii) कवि अगमसिंह गिरीले ‘मलाई बाँच्न यहाँ कतिदिन भए पुग्छ भनेका छन्?’
(a) एउटा दिन (b) दुईवटा दिन
(c) चारवटा दिन (d) पाँचवटा दिन
- (xviii) “भयो छोराको बिमारीको औषधि पाइयो।”
छोराको बिमारीको औषधि के थियो?
(a) जडीबुटी (b) सरकारी दवाई
(c) धाभी-झाँक्री (d) सङ्गत
- (xix) ‘रातभरि हुरी चल्यो’ कथाका कथाकार को हुन्?
(a) इन्द्र सुन्दास् (b) इन्द्रबहादुर राई
(c) रूपनारायण सिंह (d) मनप्रसाद सुब्बा
- (xx) ‘अनुताप’ कथाको पात्र रामचनको असली नाम के हो?
(a) रामवीर (b) रामबहादुर
(c) रामलाल (d) रामसकल

Group-B

(Very short answer)

2. तल दिइएका उन्नाइसवटा प्रश्नका (19) उत्तर लेख्नुहोस्:

1×19=19

- (i) ‘सिलगढी हाम्रो विमानको कुन पाटमा पर्छ मलाई देखाइदिनुहोस् है।’
माथिको अवतरण कुन पाठबाट लिइएको हो?
- (ii) पहिलो नेपाली साहित्य अकादमी पुरस्कार कसले पाए?
- (iii) ‘नयाँ वर्ष’ कविताका कवि को हुन्?
- (iv) उभयालङ्कार भनेको के हो?
- (v) छन्दमा जम्मा कतिवटा गणहरू हुन्छन्?
- (vi) कालेको बाबु कुन कथाको पात्र हो?
- (vii) श्लेष अलङ्कार भनेको के हो?

- (viii) 'अति सुन्दर मानव जीवन यो'
उक्त कवितांश कुन छन्दमा रचिएको छ?
- (ix) कवि मनप्रसाद सुब्बाले देशका सिमानाहरूको निम्ति के देखाइदिएका छन्?
- (x) अलङ्कारको प्रयोग साहित्यमा किन गरिन्छ?
- (xi) छन्दको अर्थ के हो?
- (xii) 'रिलेटिभिटी थियोरी' कसले लेखे?
- (xiii) 'सङ्गत' कथाका बालपात्र बलवीर के कारणले बिमार भएको थियो?
- (xiv) कवि हरिभक्त कटुवालले जिन्दगीलाई रबरको सस्ता कुन वस्तुसित तुलना गरेका छन्?
- (xv) निबन्धकार रामलाल आधिकारीले दस वर्षको उमेरमा 'हावाजहाज' बारे कस्तो हल्ला सुनेका थिए?
- (xvi) "हावा पनि यै डाँडामा चै कति चलेको, त्यसको सास।"
उर्पयुक्त वाक्य कुन पाठबाट लिइएको हो?
- (xvii) कवि अगमसिंह गिरीले कस्ता दिनहरू चाहिँदैन भनेका छन्?
- (xviii) आइन्स्टेनले आमाबाट के को शिक्षा लिए?
- (xix) 'अनुताप' कथाका दुई प्रमुख पात्रहरू को को हुन्?
- (xx) 'देश महिमा' कवितामा कविले कुन देशको महिमा गाएका छन्?

Group-C

(Short answer)

3. निम्न दुईवटा प्रश्नका उत्तर लेख्नुहोस्: 2×2=4
- (i) 'अनुताप' कथाको पात्र रामचन कस्तो संकटमा परेका थिए?
- (ii) 'नयाँ वर्ष' कवितामा कविले नयाँ वर्ष आएको कसरी थाहा पाएकी छन्?

Group-D

(Essay type answer)

4. 'सेल्फ हेल्प ग्रुप'ले चलाएको फूलको खेती विषयमा एउटा परियोजना तयार पार्नुहोस्: 6
5. अनुवाद गर्नुहोस्: 5
- 1857 was the years of struggle for the freedom of India. On account of Sepoy Mutiny that occurred in this year, The British decided to snatch away the powers of administration of East India Company.
6. आफ्ना गाउँका मुख्य समस्याबारे जानकारी दिएर सम्बन्धित अधिकारीलाई एउटा प्रतिवेदन लेख्नुहोस्। 5
7. कुनै एउटा विषयमा निबन्ध लेख्नुहोस्: 10×1=10
- (i) शिक्षाको महत्व
- (ii) मोबाइल फोनको दुष्प्रयोग
8. निम्न प्रश्नका उत्तर लेख्नुहोस्:
- (i) हट्टा बाहिर भनेको के हो? 4
- (ii) 'जुनेली रेखा' उपन्यासमा म्यानेजरले मालिनीमाथि कस्तो दृष्टि राखेका थिए? 4
- (iii) वियोग भनेको के हो? वियोग नाटकका पात्रहरू के कारणले वियोगमा परेका छन्? 4
- (iv) हावाजहाज चढ्नअघि हावाजहाजप्रति निबन्धकारको कस्तो सौँचाइ थियो? 4
- (v) रातभरि हुरी चल्दा कालेका बाबु र आमाले कस्तो संकट झेलनुपयो? 4
- (vi) कविलाई बिहानले कसरी जगाउन आइपुग्छ? 4